

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
Γενική Δ/ση Κοινωνικής Ασφάλισης
Δ/ση Κύριας Ασφάλισης Αυτοαπασχολουμένων
Πληροφ.: Σ. Παπαϊωάννου
Διεύθυνση: Σταδίου 29
Ταχ. Κωδ.: 101 10 Αθήνα
Τηλέφωνο: 210 - 3368118
Fax: 210 - 3368110
e-mail: tmelepag@0013.syzefxis.gov.gr

Σελίδες απάντησης: 6
Σελίδες συνημμένων: -
Σύνολο Σελίδων: 6

Αθήνα, 26.08.2014

27 ΑΥΓ. 2014

Αρ. πρ.: Φ 10035/14621/674

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
~~Δ/ση Κοινοβουλευτικού~~
Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών
(2 αντίγραφα)
Βουλευτές κ.κ.
Χ. Κατσάκης
Ν. Καραγιαννόπουλος
Θ. Κωνσταντινίδης
Ν. Μωραΐτης
Δ. Μανωλάκος
Σ. Χαλβαζής

ΚΟΙΝ:

ΘΕΜΑ: Σχετικά με προβλήματα των συνταξιούχων των Συνεργαζόμενων Συνταξιοχικών
Οργανώσεων ΙΚΑ-ΕΛΤΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΟΣΕ-ΟΑΕΕ-ΠΕΣ NAT-ΟΤΑ.
ΣΧΕΤΙΚΟ: Π.Α.Β. 395/03.07.2014.

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού εγγράφου σας, με το οποίο μας διαβιβάσατε τις από 19.06.2014 Υπόμνημα των Συνεργαζόμενων Συνταξιοχικών Οργανώσεων ΙΚΑ-ΕΛΤΑ-ΔΗΜΟΣΙΟΥ-ΟΣΕ-ΟΑΕΕ-ΠΕΣ NAT-ΟΤΑ σχετικά με προβλήματα των μελών-συνταξιούχων τους, που κατατέθηκε στην Βουλή με την από 27.06.2014 αναφορά των ανωτέρω βουλευτών, σας γλωρίζουμε, τα ακόλουθα:

1. Όπως είναι γνωστό, η Πολιτεία, μετά την ψήφιση του ν.3845/2010 «Μέτρα για την εφαρμογή στήριξης της ελληνικής οικονομίας από τα κράτη-μέλη της ζώνης του ευρώ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο» (ΦΕΚ Α' 65) ανέλαβε την υποχρέωση της λήψης συγκεκριμένων μέτρων δημοσιονομικής προσαρμογής.

Τούτο κατέστη εφικτό μέσα από μια σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων, οι οποίες –μεταξύ άλλων- είχαν ως στόχο τη διασφάλιση της μακροχρόνιας βιωσιμότητας του ασφαλιστικού συστήματος μέσω του περιορισμού των δαπανών και της αυστηροποίησης των προϋποθέσεων συνταξιοδότησης.

Σημειώνεται, βέβαια, ότι στο βαθμό που μπορούσε να γίνει, ελήφθη μέριμνα ώστε να προστατευθούν οι πιο ευάλωτες κοινωνικές ομάδες (π.χ. χαμηλοσυνταξιούχοι, άτομα με αναπηρία κ.λ.π.)

Σε κάθε περίπτωση το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας κατά την αρμοδιότητά του επιδιώκει τη διασφάλιση του επιπέδου των συντάξεων και την προστασία ιδιαίτερα των πιο ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων.

2. Ως εκ τούτου με τις διατάξεις της παρ. 13 του άρθρου 44 του ν. 3986/2011 (Α'152) θεσπίστηκε από 1-9-2011 ειδική μηνιαία εισφορά για τους συνταξιούχους επικουρικής ασφάλισης, οι συντάξεις των οποίων είναι πάνω από 300,00 ευρώ.

Συγκεκριμένα οι ανωτέρω παρακρατήσεις έχουν ως εξής :

Για συντάξεις από 300,01 € μέχρι 350,00 € ποσοστό 3%
Για συντάξεις από 350,01 € μέχρι 400,00 € ποσοστό 4%
Για συντάξεις από 400,01 € μέχρι 450,00 € ποσοστό 5%
Για συντάξεις από 450,01 € μέχρι 500,00 € ποσοστό 6%
Για συντάξεις από 500,01 € μέχρι 550,00 € ποσοστό 7%
Για συντάξεις από 550,01 € μέχρι 600,00 € ποσοστό 8%
Για συντάξεις από 600,01 € μέχρι 650,00 € ποσοστό 9%

Για συντάξεις από 650,01 € και άνω ποσοστό 10%
Σημειώνεται ωστόσο ότι, για την πρώτη κατηγορία το ποσό της σύνταξης μετά την παρακράτηση αυτής της εισφοράς δεν μπορεί να υπολείπεται των 300,00 €.
Στο πλαίσιο της κοινωνικής μέριμνας της Πολιτείας για τις πλέον ευπαθείς κατηγορίες συνταξιούχων από την ως άνω ειδική εισφορά εξαιρέθηκαν οι συνταξιούχοι που λαμβάνουν το εξωϋδρυματικό επίδομα του άρθρου 42 του ν. 1140/1981 (Α'68), όπως ισχύει, καθώς και οι συνταξιούχοι της παρ. 3 του άρθρου 42 του ν. 1140/1981, όπως ισχύει και της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 2084/1992 (Α'165), που λαμβάνουν προσαύξηση της σύνταξής τους λόγω απόλυτης αναπηρίας.

Περαιτέρω, για συγκεκριμένους φορείς επικουρικής ασφάλισης που αντιμετώπιζαν έντονα οικονομικά προβλήματα, με τις διατάξεις των παρ. 3 και 4 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011 (Α' 226) προβλέφθηκε μείωση από 1.11.2011 των καταβαλλόμενων συντάξεων, με σκοπό την εξασφάλιση της βιωσιμότητάς τους και την ομαλή συνέχιση χορήγησής τους.

α) Ειδικότερα στην προσπάθεια αντιμετώπισης της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης του τ. ΕΤΕΑΜ (νυν ΕΤΕΑ), το τμήμα της μηνιαίας σύνταξης των συνταξιούχων του, το οποίο υπερβαίνει τα 150 ευρώ, μειώνεται από 1.11.2011 κατά ποσοστό 30%.

β) Επίσης μειώνεται κατά ποσοστό 15% το ποσό της μηνιαίας επικουρικής σύνταξης που χορηγείται στους συνταξιούχους του τ. Κλάδου Ασφάλισης Προσωπικού ΔΕΗ του ΤΑΥΤΕΚΩ, των τ. Τομέων ΤΕΑΠ-ΟΤΕ, ΤΕΑΠ-ΕΛΤΑ, ΤΕΑΠ-ΕΤΒΑ του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ΤΑΥΤΕΚΩ, οι οποίοι επισημαίνεται ότι τώρα έχουν ενταχθεί στο ΕΤΕΑ.

γ) Όσον αφορά το Μ.Τ.Π.Υ. μειώνεται κατά ποσοστό 20% το ποσό του μηνιαίου μερίσματος που χορηγείται στους συνταξιούχους του και εφόσον το τμήμα του μηνιαίου μερίσματος μετά τις ανωτέρω παρακρατήσεις (της Ειδικής Εισφοράς Συνταξιούχων Επικουρικής Ασφάλισης και της ποσοστιαίας μείωσης του 20%) υπερβαίνει τα 500 € μηνιαίως, μειώνεται περαιτέρω κατά ποσοστό 50%.

Στο ίδιο ως άνω πλαίσιο των δεσμεύσεων που έχει αναλάβει η χώρα μας, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 4051/2012 (Α' 40) προβλέπεται επιπλέον μείωση των καταβαλλόμενων συντάξεων από το τ. ΕΤΕΑΜ, τους Τομείς του τ. ΤΕΑΙΤ, τους τ. Τομείς του Κλάδου Επικουρικής Ασφάλισης του ΤΑΥΤΕΚΩ και του τ. ΤΕΑΔΥ συμπεριλαμβανομένων και των Τομέων αυτού ΤΕΑΠΟΚΑ και ΤΑΔΚΥ.

Συγκεκριμένα, από 1.1.2012, οι συντάξεις έως 250 ευρώ μειώνονται κατά ποσοστό 10% στο συνολικό ποσό. Το ποσό της σύνταξης μετά την μείωση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των 200 ευρώ. Οι συντάξεις από 250,01 ευρώ έως 300 ευρώ μειώνονται κατά ποσοστό 15% στο συνολικό ποσό. Το ποσό της σύνταξης μετά την μείωση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των 225 ευρώ. Οι συντάξεις από 300,01 ευρώ και άνω, μειώνονται κατά ποσοστό 20% στο συνολικό ποσό. Το ποσό της σύνταξης μετά την μείωση δεν μπορεί να υπολείπεται του ποσού των 250 ευρώ. Για την εν λόγω μείωση λαμβάνεται υπόψη το ποσό της καταβλητέας την 1.1.2012 επικουρικής σύνταξης.

Για την προστασία πάντως ευπαθών κατηγοριών συνταξιούχων με την παράγραφο 3 του ανωτέρω άρθρου προβλέπεται ότι, από την περαιτέρω μείωση των κύριων και επικουρικών συντάξεων εξαιρούνται οι αναφερόμενοι στις διατάξεις του τέταρτου και πέμπτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 2 του ν. 4024/2011, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, δηλαδή οι συνταξιούχοι αναπηρίας ή γήρατος, που λαμβάνουν το εξωϋδρυματικό επίδομα ή το επίδομα απολύτου αναπηρίας, καθώς επίσης τα θύματα τρομοκρατικών ενεργειών ή βίαιων συμβάντων και οι ορφανικές οικογένειες αυτών και οι συνταξιούχοι του άρθρου 5 του ν. 3232/2004 (Α' 48), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει και της παραγράφου 3 του άρθρου 16 του ν. 2227/1994 (Α' 129).

Ακολουθώντας με τις διατάξεις του άρθρου πρώτου, παράγραφος Α, υποπαράγραφος ΙΑ5 περίπτωση 1 του ν. 4093/2012 όπως έχει αντικατασταθεί και ισχύει, προβλέπονται από 1-1-2013 κλιμακωτές μειώσεις στα αθροίσματα των καταβλητέων την 31η/12/2012 ποσών κύριας και επικουρικής σύνταξης, εφόσον το άθροισμά τους υπερβαίνει τα 1000 € κατά μήνα.

Τέλος, στο πλαίσιο επίσης των μνημονιακών δεσμεύσεων της χώρας μας με τη διάταξη της περ. 3Γ της υποπαραγράφου ΙΑ.2 της παρ. ΙΑ του ν. 4254/2014 ορίζεται ρητά ότι, το ποσό της καταβαλλόμενης από το Ενιαίο Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης (ΕΤΕΑ) σύνταξης διαμορφώνεται από 1-7-2014, σύμφωνα με το συντελεστή βιωσιμότητας που προβλέπεται από τις διατάξεις της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012, με στόχο την βραχυπρόθεσμη οικονομική ισορροπία του Ταμείου και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης συνέχισης καταβολής των συντάξεων.

Βάσει των προαναφερόμενων σχετικών διατάξεων του ν.4254/2014 και του ν.4052/2012, ο συντελεστής βιωσιμότητας θα πρέπει να αναπροσαρμόζει σε ετήσια βάση – αρχής γενομένης από 1-7-2014 – τις νέες και τις ήδη καταβαλλόμενες συντάξεις του ΕΤΕΑ, μέσω ενός μηχανισμού μειωμένης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής ανάλογα με τις καταβαλλόμενες εισφορές με σκοπό την αποφυγή

δημιουργίας ελλειμμάτων στο Ταμείο αποκλείοντας κάθε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό. Ο συντελεστής βιωσιμότητας θα επανεξετάζεται κατά τη διάρκεια του έτους σε τριμηνιαία βάση και αν απαιτούνται περισσότερες προσαρμογές, θα λαμβάνονται κατά τη διάρκεια του τρέχοντος έτους.

Οι τεχνικές παράμετροι για την αναπροσαρμογή των επικουρικών συντάξεων που χορηγεί το ΕΤΕΑ καθορίζονται από την παρ. 7 της απόφασης του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας οικ. 9837/98/30-7-2012 (ΦΕΚ Β' 2276).

Εάν και μετά την εφαρμογή του συντελεστή βιωσιμότητας, ο οποίος θα επανεξετάζεται σε τριμηνιαία βάση, προκύψει οποιοδήποτε έλλειμμα, τότε σύμφωνα με τη ρητή διατύπωση της παρ. 1 του άρθρου 42 του ν. 4052/2012, «...με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, ύστερα από τεκμηριωμένη πρόταση της Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής, το ποσό της σύνταξης θα αναπροσαρμόζεται πριν από τη 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, με την προϋπόθεση της μη ύπαρξης ελλείμματος σε αυτό και το επόμενο έτος, αποκλείοντας κάθε μεταφορά πόρων από τον Κρατικό Προϋπολογισμό».

Ως εκ τούτου με την αρ. 327/74/18-6-2014 απόφαση του Δ.Σ. του ΕΤΕΑ, αποφασίσθηκε μείωση των καταβαλλόμενων συντάξεων κατά 5,2% από 1-7-2014 (πριν φόρων και μετά την εφαρμογή των μειώσεων των προαναφερομένων νόμων 4024/2011, 4051/2012 και 4093/2013) κατ' εφαρμογή του συντελεστή βιωσιμότητας του άρθρου 42 παρ. 1 περ. δ' του Ν. 4052/2012.

Επισημαίνεται ότι η μακρόχρονη βιωσιμότητα του ΕΤΕΑ, στο οποίο έχει ενταχθεί πλέον η πλειονότητα των φορέων επικουρικής ασφάλισης μισθωτών, αλλά και η βιωσιμότητα των λοιπών φορέων επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας, διασφαλίζεται με το νέο οικονομικό σύστημα λειτουργίας τους - διανεμητικό σύστημα προκαθορισμένων εισφορών νοητής κεφαλαιοποίησης - και τον νέο τρόπο υπολογισμού της καταβαλλόμενης σύνταξης, που θα ισχύει αναλογικά από 1-1-2015 για τους μέχρι 31-12-2013 ασφαλισμένους του ΕΤΕΑ και πλήρως για τους από 1-1-2014 και μετά ασφαλισμένους, μέσω της αυστηρής διασύνδεσης εισφορών-παροχών.

3. Οι διατάξεις του άρθρ. 2 του ν. 3586/2007 (Α' 151), ορίζουν ότι οι Φ.Κ.Α. μεταφέρουν υποχρεωτικά τα διαθέσιμα κεφάλαιά τους σε Λογαριασμό Διαθεσίμων στην Τράπεζα της Ελλάδος. Τα διαθέσιμα αυτά συνιστούν το Κοινό Κεφάλαιο Ν.Π.Δ.Δ. και Ασφαλιστικών Οργανισμών, η δε Τράπεζα της Ελλάδος επενδύει υποχρεωτικά αυτά τα κεφάλαια σε κινητές αξίες του Ελληνικού Δημοσίου, όπως Ομόλογα Ελληνικού Δημοσίου και Έντοκα Γραμμάτια, στο πλαίσιο των διατάξεων της παρ.11 του άρθρ.15 του ν. 2469/1997.

Σε ό,τι αφορά στις απώλειες που υπέστησαν οι Φ.Κ.Α. από τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα ανταλλαγής ομολόγων (PSI), έχει ληφθεί μια σειρά μέτρων προκειμένου με σκοπό να ενισχυθεί η βιωσιμότητά τους και να αποκατασταθούν σταδιακά στο μέλλον οι απώλειες. Πιο συγκεκριμένα:

α. Με το άρθρο 149 του ν. 3655/2008 (Α' 58), συστάθηκε το «Ασφαλιστικό Κεφάλαιο Αλληλεγγύης Γενεών» (Α.Κ.Α.ΓΕ.) με αποκλειστικό σκοπό τη δημιουργία αποθεματικών, για την χρηματοδότηση των κλάδων σύνταξης των Φ.Κ.Α. από 01.01.2019 και μετά, ώστε να διασφαλιστούν οι συντάξεις των νέων γενεών.

Βασικοί πόροι του Α.Κ.Α.ΓΕ. είναι οι ακόλουθοι:

- Ποσοστό 10% επί των ετησίων συνολικών εσόδων από αποκρετικοποίηση Δημοσίων Επιχειρήσεων και Οργανισμών
- Ποσοστό 4% επί των ετησίων συνολικών εσόδων από το ΦΠΑ.
- Ποσοστό 10% επί του συνόλου των ετησίως εισπραττομένων ποσών από κοινωνικούς πόρους, από τους Φορείς, Κλάδους ή Λογαριασμούς Κοινωνικής Ασφάλισης που αναφέρονται στο άρθρο 150 του ίδιου νόμου.

β. Επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4046/2012 (Α' 28) προβλέπεται να συσταθεί Ανώνυμη Εταιρία αποκλειστικού σκοπού με την επωνυμία «Ταμείο Στήριξης Ασφαλιστικού Συστήματος Α.Ε.». Το Ταμείο έχει αποκλειστικό σκοπό την αξιοποίηση περιουσιακών στοιχείων της ιδιωτικής περιουσίας του Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, τα οποία θα μεταβιβαστούν και θα περιέλθουν στο ταμείο χωρίς αντάλλαγμα, με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού. Το προϊόν της αξιοποίησης των παραπάνω περιουσιακών στοιχείων θα χρησιμοποιηθεί αποκλειστικά για την οικονομική στήριξη του ασφαλιστικού συστήματος.

γ. Από τη σύσταση του Α.Κ.Α.ΓΕ. μέχρι σήμερα, από το Ελληνικό Δημόσιο μεταφέρονται στο Α.Κ.Α.ΓΕ. τα έσοδα από το ΦΠΑ σε ποσοστό 4%. Με τα στοιχεία που έχουμε στη διάθεσή μας, τα κεφάλαια του Α.Κ.Α.ΓΕ. στις 30.06.2014 ανέρχονται 3,514 δις €.

δ. Στον κρατικό προϋπολογισμό οικονομικού έτους 2014, και στο ψηφισμένο Μεσοπρόθεσμο Πλαίσιο Δημοσιονομικής Στρατηγικής (Μ.Π.Δ.Σ.) 2015-2018 (Α' 117), προβλέπεται η χρηματοδότηση των Φ.Κ.Α., προκειμένου να διασφαλιστεί η τακτική καταβολή των συντάξεων και των λοιπών παροχών.

Πιο συγκεκριμένα, οι Φ.Κ.Α. χρηματοδοτήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό το έτος 2013 με ποσό ύψους 17.308 εκατ. €, ενώ προβλέπεται να χρηματοδοτηθούν κατά το χρονικό διάστημα 2014-2018, με τα παρακάτω ποσά:

Έτος 2014	12.292 εκατ. €
Έτος 2015	12.017 εκατ. €
Έτος 2016	11.653 εκατ. €
Έτος 2017	11.653 εκατ. €
Έτος 2018	11.653 εκατ. €

Επισημαίνουμε ότι για το έτος 2013, οι Φ.Κ.Α. επιχορηγήθηκαν από τον κρατικό προϋπολογισμό, με επιπλέον ποσό ύψους 3.404 εκατ. €, σύμφωνα με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Γ2 του αρθ. 1 του ν. 4093/2012, προκειμένου να εξοφλήσουν τις μέχρι 31.12.2011 ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους.

Τονίζουμε ότι ο κρατικός προϋπολογισμός μεταφέρει κάθε έτος σημαντικά ποσά στους Φ.Κ.Α. της χώρας μας προκειμένου να διασφαλίζεται η τακτική καταβολή των συντάξεων και των λοιπών παροχών. Συγκεκριμένα κατά την περίοδο 2000-2013 μεταφέρθηκε από τον κρατικό προϋπολογισμό στους Φ.Κ.Α. ποσό ύψους 186 εκατ. €.

4. Αναγκαία προϋπόθεση για τη χορήγηση ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, είναι η ασφάλιση και η καταβολή ασφαλιστικών εισφορών για τους αντίστοιχους κλάδους ασθένειας και σύνταξης, η οποία είναι υποχρεωτική και στηρίζεται στην αρχή της ανταποδοτικότητας και της κοινωνικής αλληλεγγύης.

Η παραπάνω προϋπόθεση έχει σκοπό την ύπαρξη ενός ικανού και ανεκτού επιπέδου χρηματοδότησης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. που θα συμβάλλει στην απρόσκοπτη παροχή των υπηρεσιών υγείας σε καθημερινή βάση και τη μείωση του κινδύνου της αδυναμίας να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, λαμβανομένου υπόψη ότι οι παροχές υγείας καταβάλλονται άμεσα και είναι υψηλού κόστους.

Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι εισφορές για ασθένεια δεν είναι ανταποδοτικές και δεν διαχωρίζονται από τους άλλους κλάδους. Οι ασφαλισμένοι και τα μέλη οικογενείας τους, κάνουν χρήση των παροχών υγείας όταν και εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο και δεν συναρτάται με το ύψος των εισφορών.

Η ασφαλιστική ικανότητα για λήψη παροχών, αποδεικνύεται με το βιβλιάριο ασθένειας το οποίο βρίσκεται σε ισχύ και ανανεώνεται κάθε ημερολογιακό έτος, με την προϋπόθεση ότι έχουν εξοφληθεί οι προβλεπόμενες ασφαλιστικές εισφορές.

Γενικότερα πρέπει να επισημάνουμε ότι, ιδιαίτερα σε αυτή τη δύσκολη οικονομική συγκυρία που διανύει η χώρα, οι ασφαλιστικές εισφορές που καταβάλλονται από τους ασφαλισμένους, αποτελούν την κύρια πηγή εσόδων για τους ασφαλιστικούς οργανισμούς, προκειμένου αυτοί να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους προς τους ασφαλισμένους και τους συνταξιούχους.

Η μη καταβολή τους ή η καταβολή τους εκπρόθεσμα, διαταράσσει την ομαλή χρηματοδότηση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με σοβαρότατες αρνητικές κοινωνικές συνέπειες για τους συνεπείς ασφαλισμένους αλλά και οικονομικές για τη διασφάλιση της προστασίας των ασφαλισμένων και των συνταξιούχων.

Λόγω της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης, της υποαπασχόλησης και της μακροχρόνιας ανεργίας σε πολλούς τομείς και κλάδους της οικονομίας, με αποτέλεσμα οι εργαζόμενοι να μην μπορούν να συμπληρώσουν τις ελάχιστες απαιτούμενες χρονικές προϋποθέσεις για τη θεώρηση των βιβλιαρίων υγείας και προκειμένου να μη μείνουν ανασφάλιστοι οι ίδιοι και τα μέλη οικογενείας τους για παροχές ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, η πολιτεία έλαβε μέριμνα, με τη θέσπιση σχετικής διάταξης στο άρθρο 18 του ν. 4242/2014 (Α' 50), ώστε για την περίοδο από 01.03.2014 έως 28.02.2015, οι εργαζόμενοι ασφαλισμένοι του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ, να έχουν το δικαίωμα ασφαλιστικής κάλυψης για παροχές περίθαλψης με τη συμπλήρωση πενήντα (50) τουλάχιστον ημερών ασφάλισης, αντί των εκατό (100) που απαιτούνταν από τις διατάξεις του άρθρου 148 του ν. 3655/2008 (Α' 58).

Στις περιπτώσεις που οι ασφαλισμένοι του Ο.Α.Ε.Ε και του Ε.Τ.Α.Α. έχουν οφειλές και ρυθμίσουν αυτές, θεωρείται το βιβλιάριο ασθένειας και παρέχεται η δυνατότητα κάλυψης για παροχές ασθένειας σε είδος από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ, σύμφωνα με τον Ενιαίο Κανονισμό Παροχών Υγείας (ΕΚΠΥ).

Όμως επειδή έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο, λόγω οφειλών, πολλοί ασφαλισμένοι να έχουν απωλέσει το δικαίωμα παροχών υγείας, με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Α3 του άρθρου πρώτου

του ν. 4254/2014 (Α'85) και της αριθμ. Φ. 80000/7870/305/16.06.2014 ΚΥΑ (Β'1619), οι ασφαλισμένοι του Ο.Α.Ε.Ε και του Τομέα Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων του Ε.Τ.Α.Α. που έχουν οφειλές για τα έτη 2011, 2012 και 2014 και τα προστατευόμενα μέλη αυτών, δικαιούνται παροχές ασθένειας σε είδος έως 28.02.2015.

Επίσης με τις διατάξεις των αριθμ. Υ4α/Γ.Π./οικ.48985/3.6.2014 ΚΥΑ (Β'1465) και Γ.Π./οικ.56432/28.06.2014 ΚΥΑ (Β'1753), οι ασφαλισμένοι που έχουν απώλεσει την ασφαλιστική τους ικανότητα λόγω οφειλών στα οικεία Ασφαλιστικά Ταμεία, όπως και τα εξαρτώμενα μέλη οικογενείας τους, δικαιούνται δωρεάν νοσοκομειακής περίθαλψης (πολυήμερης ή βραχείας) καθώς και δωρεάν φαρμακευτική φροντίδα.

5. Με τις διατάξεις του άρθρου 5 του ν. 3863/2010, τροποποιήθηκαν οι διατάξεις για τον καθορισμό του αρμοδίου φορέα απονομής της σύνταξης και τον υπολογισμό αυτής σε περιπτώσεις διαδοχικής ασφάλισης.

Με τις αναφερόμενες διατάξεις άρθθηκαν δυσκολίες που υπήρχαν για τον καθορισμό του αρμοδίου φορέα απονομής σύνταξης λόγω αναπηρίας και θανάτου, οι οποίες οφείλονταν στην εφαρμογή των διατάξεων της διαδοχικής ασφάλισης και αμβλύθηκαν οι αδιευκύνσεις που υφίσταντο κατά τον υπολογισμό της σύνταξης, όταν συμμετέχοντες οργανισμοί είναι φορείς μισθωτών.

Με τις διατάξεις του αρθ. 5 του ν. 3863/2010 εξορθολογίστηκε ο τρόπος υπολογισμού της σύνταξης των διαδοχικά ασφαλισμένων. Με τη ρύθμιση των διατάξεων της παρ.3 του αρθ. 5 του ν.3863/2010, ως προς τις συντάξιμες αποδοχές των φορέων κύριας ασφάλισης μισθωτών που λαμβάνονται υπόψη κατά τη συνταξιοδότηση με τις διατάξεις της διαδοχικής ασφάλισης και όταν απονέμων φορέας είναι φορέας ελεύθερων επαγγελματιών, υπήρξε σημαντική βελτίωση, καθώς επαναπροσδιορίστηκαν οι συντάξιμες αποδοχές βάσει των οποίων θα υπολογιστεί το ποσό της σύνταξης, ώστε εκτός από την επικαιροποίηση αυτών με βάση τον μέσο ετήσιο Δείκτη Τιμών Καταναλωτή, να υπολογίζεται πλέον και η εξέλιξη των εισοδημάτων και η αναβάθμιση της ασφαλιστικής κλάσης των ασφαλισμένων. Για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης από Οργανισμό Αυτοτελώς Απασχολουμένων, ήδη λαμβάνεται υπόψη το ύψος των ασφαλιστικών κατηγοριών που ισχύουν κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης για συνταξιοδότηση (επικαιροποίηση) και όχι το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών που ίσχυαν κατά τη διάρκεια του ασφαλιστικού βίου του ελεύθερου επαγγελματία.

6. Η ανάγκη εκσυγχρονισμού του θεσμού των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων και περιστολής των στρεβλώσεων, οι οποίες με την πάροδο των ετών είχαν σωρευτεί στο προϋπάρχον σύστημα, αντιμετωπίστηκε με την θέσπιση ενιαίου και πάγιου συστήματος κατάρτισης καταλόγου βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων, με τον ν. 3863/2010.

Συγκεκριμένα, με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ίδιου νόμου, προβλέφθηκε η διαδικασία για την κατάρτιση του νέου Πίνακα Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων, σύμφωνα με τις οποίες «ο Πίνακας καταρτίζεται με απόφαση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, ύστερα από γνώμη της προβλεπόμενης από την παρ. 1 του αρ. 20 του ν.3790/09 Διαρκούς Επιτροπής Κρίσεως Βαρέων και Ανθυγιεινών και γνωμοδότησης του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφάλισης (ΣΚΑ)».

Πράγματι, με την υπ'αριθμ.Φ10221/οικ.26816/929/30-11-2011 Υπουργική Απόφαση (η οποία δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β' 2778/2-12-2011) καταρτίστηκε ο νέος Πίνακας Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων, ο οποίος ισχύει από 1-1-2012 για όλους τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης αρμοδιότητας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Ο εν λόγω πίνακας επιχείρησε, να εξορθολογίσει και να εκσυγχρονίσει τον Πίνακα ΒΑΕ, λαμβανομένων υπόψη των τεχνολογικών εξελίξεων και των συνεπειών αυτών στα σημερινά εργασιακά δεδομένα, τα οποία προφανώς διαφέρουν σημαντικά των αντίστοιχων κατά την πρώτη εφαρμογή του Πίνακα ΒΑΕ (δεκαετία του 1960) και των αντιστοίχων κατά την μεταγενέστερη περίοδο τροποποίησης-συμπλήρωσής του (δεκαετία του 1980).

Ο νέος Πίνακας οριστικοποιήθηκε ύστερα από πολύμηνη διαβούλευση με τους Κοινωνικούς Εταίρους και λαμβανομένου υπόψη των συμπερασμάτων και του πορίσματος της Διαρκούς Επιτροπής Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελμάτων, στην οποία συμμετείχαν εκπρόσωποι επιστημονικών φορέων.

Επιπροσθέτως, επισημαίνεται, ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 17 του ν.3863/2010 ο νέος Πίνακας μπορεί να τροποποιείται και να συμπληρώνεται με την ίδια διαδικασία, τουλάχιστον μετά από την πάροδο τριετίας από την έκδοση της αρχικής απόφασης.

7. Με τις διατάξεις του ν.3863/2010 (ΦΕΚ Α'115/15-7-2010) εσάγεται νέος τρόπος υπολογισμού της σύνταξης για όσους θεμελιώνουν δικαίωμα σε σύνταξη γήρας μετά την 1-1-2015 (δηλαδή για όσους έχουν συμπληρώσει τόσο τον απαιτούμενο χρόνο ασφάλισης όσο και την προβλεπόμενη ηλικία για συνταξιοδότηση, όπου αυτή προβλέπεται) ο οποίος βασίζεται πλέον στη νέα

δομή της κύριας σύνταξης (βασική σύνταξη και αναλογικό μέρος της σύνταξης) και υπολογίζεται στη βάση των συντάξιμων αποδοχών του συνόλου του ασφαλιστικού βίου καθενός ασφαλισμένου σύμφωνα με τα ποσοστά αναπλήρωσης του άρθρου 3 του εν λόγω νόμου.

Προκειμένου για την ορθή εφαρμογή της ανωτέρω νομοθεσίας σχετικά με τον νέο σύνθετο τρόπο υπολογισμού της σύνταξης έχει συγκροτηθεί από τον Υπουργό Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας ομάδα με αντικείμενο τη μελέτη και προετοιμασία ενεργειών για την ομαλή μετάβαση στις ρυθμίσεις του ν.3863/2010, η δε απόδοση του έργου της ομάδας θα έχει ολοκληρωθεί μέχρι την 30-11-2014.

8. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.3863/2010 όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 40 του ν.3996/2011 παρέχεται η δυνατότητα στους ασφαλισμένους σε φορείς τόσο κύριας όσο και επικουρικής ασφάλισης αρμοδιότητας Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας να αναγνωρίζουν από 1-1-2011 και εφεξής, διευρυμένους πλασματικούς χρόνους, προκειμένου για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού τους δικαιώματος ή την προσαύξηση του ποσού της σύνταξής τους.

Στους χρόνους αυτούς συμπεριλαμβάνονται η στρατιωτική θητεία, οι σπουδές, ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών (μέχρι 2 έτη), ο χρόνος σπουδών, ο χρόνος απεργίας, ο χρόνος επιδότησης λόγω τακτικής ανεργίας (μέχρι 300 ημέρες), ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας (μέχρι 300 ημέρες) κ.α.

Οι εν λόγω χρόνοι διευκρινίζουμε ότι αφορούν αποκλειστικά σε ασφαλισμένους που θεμελιώνουν δικαίωμα συνταξιοδότησης με τις αυξημένες προϋποθέσεις που διαμορφώνονται και ισχύουν από 1-1-2011 και εφεξής, με βάση τις ίδιες τις διατάξεις του άρθρου 10 του ν.3863/2010.

Στην περίπτωση των ασφαλισμένων που θεμελιώνουν δικαίωμα σύνταξης είτε με προϋποθέσεις που ίσχυαν μέχρι και 31-12-2010 είτε με προϋποθέσεις από διατάξεις νόμων που δεν τροποποιούνται από το άρθρο 10 του ν.3863/2010 εξακολουθούν να ισχύουν οι πλασματικοί χρόνοι του άρθρου 40 του ν.2084/1992, όπως αυτό ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με την παράγραφο 18 του άρθρου 10 του ν. 3863/2010, δηλαδή, ο χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας, ο χρόνος γονικής άδειας ανατροφής παιδιών, ο χρόνος εκπαιδευτικής άδειας άνευ αποδοχών (μέχρι 2 έτη), ο χρόνος επιδότησης λόγω ασθένειας και τακτικής ανεργίας (μέχρι 200 ημέρες για κάθε αιτία) εφόσον οι χρόνοι αυτοί βρίσκονται εντός της τελευταίας δεκαετίας πριν από την υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης.

Επιπλέον διευκρινίζεται ότι για τους ασφαλισμένους, οι οποίοι μπορούν να αναγνωρίσουν τους εν λόγω διευρυμένους πλασματικούς χρόνους, υφίσταται ανώτατο όριο αναγνωρίστου πλασματικού χρόνου, το οποίο ποικίλει από 4 έως 7 χρόνια, ανάλογα με το έτος με βάση τις προϋποθέσεις του οποίου κατοχυρώνουν συνταξιοδοτικό δικαίωμα.

9. Η προϋπόθεση της πραγματοποίησης των 100 τουλάχιστον ημερών ασφάλισης, ανά έτος, την τελευταία πενταετία πριν την υποβολή της αίτησης προκειμένου για λήψη μειωμένης σύνταξης λόγω γήρατος, για τους παλιούς ασφαλισμένους (ασφαλισμένοι μέχρι 31-12-1992), δεν θεσπίστηκε για πρώτη φορά με το ν.3863/2010, αλλά απαιτούνταν και με βάση την προϊσχύουσα αυτού νομοθεσία. Η συγκεκριμένη προϋπόθεση τίθεται από τις διατάξεις του αρ. 24 του ν.2084/1992 και για τους νέους ασφαλισμένους του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (ασφαλισμένοι από 1-1-1993 και εφεξής), άνδρες και γυναίκες, με μοναδική διαφορά ότι στην περίπτωση όπου απαιτούνται συνολικά 4.500 ημέρες ασφάλισης θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί 750 ημέρες, τουλάχιστον, εντός της τελευταίας πενταετίας πριν την υποβολή της αίτησης για συνταξιοδότηση.

Επιπλέον, σημειώνουμε ότι για τους ασφαλισμένους/ες, οι οποίοι έχουν επιδοτηθεί λόγω τακτικής ανεργίας από τον ΟΑΕΔ, ο χρόνος επιδότησής τους λαμβάνεται υπόψη για τη συμπλήρωση της ειδικής ασφαλιστικής προϋπόθεσης των 100 ημερών ασφάλισης, ανά έτος, την τελευταία 5ετία πριν από το έτος υποβολής της αίτησης για συνταξιοδότηση, προκειμένου για τη λήψη της μειωμένης σύνταξης.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέα Κ.Α.
3. Γραφείο Γεν. Δ/τριας Κ.Α.
4. Τμήμα Νομ. Συντονισμού
5. Δ/ση Κ.Α.Α. – Τμήμα Α

Ο Υπουργός

Ιωάννης Προύτσης

